

Penterjemahan Kata Kerja Bahasa Cina-Bahasa Melayu: Satu Analisis Ketepatan Makna Padanan

Goh Sang Seong

gohss@usm.my

*Bahagian Bahasa Malaysia
Terjemahan dan Interpretasi
Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan
Universiti Sains Malaysia*

Abstrak

Makalah ini membincangkan kajian padanan kata kerja dalam terjemahan antologi cerpen bahasa Cina-bahasa Melayu. Antologi berkenaan berjudul **Cerpen Pilihan Sastra Mahua III: Dalam Hujan Renyai**. Kajian ini bertujuan meneliti ketepatan makna padanan kata kerja. Sebanyak sepuluh (10) kata kerja bahasa Cina dijadikan data kajian. Sepuluh (10) kata kerja tersebut yang merangkumi seratus dua puluh enam (126) padanan yang berlainan dalam bahasa Melayu telah dikumpulkan daripada enam (6) buah cerpen dalam antologi tersebut yang diterjemahkan oleh enam (6) orang penterjemah berlainan. Kajian ini memanfaatkan himpunan beberapa teori yang telah dipilih secara eklektik iaitu pendekatan penterjemahan tentang kepadanan kata Newmark (1981), teori semantik Kempson (1977), Chierchia & McConnell-Ginet (1990) tentang makna kata kerja, Analisis Komponen Makna oleh Nida (1975) tentang makna hakiki dan makna komposisi argumen serta makna konteks, klasifikasi kata kerja Li Kong Zhi mengikut makna semantik (1998) serta definisi makna oleh Lyons (1977). Kajian ini menunjukkan bahawa padanan kata kerja ‘*satu lawan banyak*’ sememangnya wujud dalam penterjemahan kata kerja bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu. Keadaan ini menghasilkan pelbagai jenis padanan iaitu terjemahan tepat, terjemahan berlebihan, terjemahan berkurangan, terjemahan salah dan terjemahan taksa. Kelihatan makna semantik yang didukung oleh sesuatu kata kerja akan menentukan pemilihan kata padanan. Kecenderungan ini diikuti oleh kesesuaian kata padanan tersebut terhadap emik bahasa sasaran dan makna konteks.

Katakunci: penterjemahan, makna semantik, analisis komponen makna, kata kerja, tematik.

The Translation Of Verbs From Chinese Into Malay: An Analysis On Accuracy Of The Equivalences Meaning

Abstract

This article discusses the studies on verb-equivalence in the translation of Chinese-Malay anthology of short stories which is entitled **Selected Short Stories of Mahua III: Dalam Hujan Renyai**. The objective of this study is to examine the accuracy of the meaning of verbs. Ten (10) Chinese verbs, which comprise one hundred and twenty six (126) different Malay equivalences from the translations of six (6) short stories by the six (6) translators of the short stories, serve as the data for the study. This study utilises a number of theories, which have been identified eclectically i.e. the translation approaches on word equivalence by Newmark (1981), the semantic theories of Kempson (1977), Chierchia & McConnell (1990) on the meaning of verbs, the Componential Analysis of Meaning by Nida (1975) on the inherent and compositional meaning of arguments as well as on the contextual meaning, the classification of verbs according to semantic meaning by Li Kong Zhi (1998), and the definition of meaning by Lyons (1977). This study shows that ‘one versus several’ equivalences do exist in translating Chinese verbs into Malay. Such phenomena cause various types of equivalences i.e., accurate translation, over translation, under translation, inaccurate translation and ambiguous translation. It appears that the semantic meaning of a verb will determine the choices of its equivalence. This is followed by the appropriateness of the word equivalence towards the emic of the target language as well as by the contextual meaning.

Keywords: translation, semantic meaning, componential analysis, verbs, thematic.

Pengenalan

Catford (1965) mendefinisikan penterjemahan sebagai penggantian kandungan teks dalam suatu bahasa (bahasa sumber) dengan padanan kandungan teks daripada suatu bahasa lain (bahasa sasaran), manakala Nida (1964) pula menganggap penterjemahan ialah proses menghasilkan semula padanan yang paling hampir dengan mesej bahasa sumber ke dalam bahasa sasaran, pertama sekali dari segi makna dan kedua dari segi gaya. Bagi Newmark (1981), penterjemahan dilihat sebagai satu kesenian yang terangkum dalamnya usaha menggantikan utusan dan/atau pernyataan bertulis dalam satu bahasa dengan utusan dan/atau pernyataan yang sama dalam bahasa lain. Setiap usaha itu mengakibatkan sedikit sebanyak penghilangan makna. Kehilangan yang asas itu berlegar pada satu kontinum antara terjemahan berlebihan (terlalu terperinci) dengan terjemahan berkurangan (terlalu umum). Berdasarkan kenyataan ini, beliau telah mengemukakan dua jenis terjemahan iaitu terjemahan komunikatif dan terjemahan semantik.

Melalui konsep penterjemahan yang dikemukakan oleh Catford (1965), Nida (1964) dan Newmark (1981), dapatlah disimpulkan bahawa penterjemahan sebenarnya ialah kerja mencari padanan yang paling tepat dan sesuai dengan makna asalnya bagi kata-kata

dalam teks sumber agar makna asalnya berjaya disampaikan kepada pembaca teks sasaran.

Dalam kegiatan penterjemahan, para penyelidik lepas mendapati memang wujud masalah. Mengikut Ye Zi Nan (2000, hlm.5), masalah-masalah berikut wujud dalam penterjemahan daripada bahasa Inggeris kepada bahasa Cina :

- a. Terjemahan literal lawan terjemahan bebas.
- b. Padanan fungsian lawan padanan kesamaan.
- c. Bentuk lawan makna.
- d. Yang berasaskan bahasa sumber lawan yang berasaskan bahasa sasaran.
- e. Tumpuan pada penulis asal lawan tumpuan pada pembaca sasaran.
- f. Tujuan penulis asal lawan tujuan penterjemah.

Secara keseluruhannya, masalah-masalah seperti inilah yang telah membawa pada pernyataan bahawa dalam penterjemahan kitab Injil khususnya penterjemah sentiasa diselubungi oleh tekanan daripada konflik antara bentuk dengan makna (Nida, 1964, hlm.2).

Catford (1965, hlm.98) pula telah mengemukakan masalah ketidakbolehterjemahan dalam penterjemahan. Sehubungan dengan masalah itu, ketidakbolehterjemahan dinyatakan sebagai satu situasi apabila tidak dapat dicari kata padanan yang tepat yang dapat menggantikan sesuatu unsur dalam teks asal. Menurut Larson (1984, hlm.153) pula, "... penutur bahasa sasaran selalunya mengamalkan budaya yang berbeza daripada budaya penutur bahasa sumber. Oleh itu, keadaan ini secara automatiknya akan membawa kepayahan kepada para penterjemah dalam mencari padanan kata." Lebih-lebih lagi apabila morfem terikat dalam sesetengah bahasa yang turut mempunyai fungsi dan makna semantik. Contohnya, morfem beR- dalam bahasa Melayu (Nor Hashimah Jalaluddin et al., 2010).

Daripada pandangan kajian di atas, dapatlah dikatakan bahawa satu daripada masalah utama dalam penterjemahan ialah mencari padanan kata yang sejadi dan sepadan. Pernyataan ini telah disedari oleh Nida (1975) dengan menyebut bahawa masalah terjemahan, yang sebenarnya merupakan masalah kepadanan.

Berkenaan masalah padanan kata, Nida (1964) juga mengemukakan kemungkinan empat jenis padanan dalam penterjemahan seperti berikut:

- a. satu lawan satu
- b. satu lawan banyak
- c. banyak lawan satu
- d. satu lawan tiada

Kemungkinan ini boleh berlaku pada mana-mana kelas kata, misalnya pada kata nama dan kata tugas (Low Bee Eng, 1991), istilah undang-undang (Mashudi Kader, 1994), kata am dan kata khusus (istilah) Sain Komputer (Mashudi Kader, 1997) dan kata kerja (Indrani Pillay, 2002). Walau bagaimanapun, ternyata belum ada kajian tentang masalah kepadanan kata kerja dalam penterjemahan teks bahasa Cina kepada teks bahasa Melayu. Kemungkinan masalah yang wujud dalam penterjemahan bahasa Cina kepada bahasa Melayu belum dapat diketahui. Oleh itu, kajian ini ingin membuka jalan untuk menerokainya dan menelitinya lantas mendapatkan gambaran yang jelas tentang kepadanan kata kerja dalam penterjemahan teks kesusasteraan daripada bahasa Cina kepada bahasa Melayu.

Pendekatan Penterjemahan Newmark (1981)

Kajian ini mengambil manfaat daripada pendekatan penterjemahan yang diutarakan oleh Newmark (1981), iaitu terjemahan komunikatif dan terjemahan semantik.

Penterjemahan komunikatif ialah penterjemahan yang cuba menghasilkan pada pembaca kesan yang se hampir mungkin seperti kesan pembacaan yang terdapat pada pembaca teks asal. Ciri-cirinya adalah seperti berikut:

- a. lebih cenderung kepada terjemahan berkurangan.
- b. mementingkan mesej.
- c. mementingkan pembaca sasaran.
- d. mementingkan budaya bahasa sasaran.
- e. mementingkan fungsi.

Penterjemahan semantik pula ialah penterjemahan yang cuba menghuraikan makna konteks setepat-tepatnya yang terdapat dalam teks asal, setakat yang dibenarkan oleh struktur semantik dan sintaksis bahasa kedua itu. Ciri-cirinya adalah seperti berikut:

- a. lebih cenderung kepada terjemahan berlebihan.
- b. mementingkan makna.
- c. mementingkan pengarang asal.
- d. mementingkan bahasa sumber.
- e. mementingkan bahasa dan mengandungi maklumat yang banyak.

Seterusnya idea Newmark (1981) tentang tujuan teks, tujuan penterjemah, pembaca dan latar teks serta mutu karya dan pertanggungjawapan teks juga digunakan dalam menganalisis padanan kata. Menurut Newmark (1981) lagi, tidak ada satu-satu kaedah terjemahan komunikatif atau satu-satu kaedah semantik apabila menterjemah teks, malah terdapat jalur kaedah yang bertumpang tindih. Oleh itu, selain penterjemahan semantik dijadikan kayu ukur utama dalam mengenal pasti ketepatan terjemahan, penterjemahan komunikatif turut diamalkan pada bahagian-bahagian penterjemahan yang sesuai dalam kajian ini.

Kajian ini juga akan memanfaatkan dua jenis hasil terjemahan yang dikemukakan oleh Newmark (1981), iaitu terjemahan berlebihan (terlalu terperinci) dan terjemahan berkurangan (terlalu umum) sebagai penilaian ketepatan makna kata kerja. Menurut beliau, terjemahan berlebihan ialah makna hasil terjemahan melampaui makna teks asal manakala terjemahan berkurangan ialah makna hasil terjemahan berkurangan daripada makna teks asal.

Teori Kempson (1977)

Menurut Kempson (1977), format ciri regu yang digambarkan dalam komponen semantik adalah tidak mencukupi kerana tidak ada gambaran yang menjadi predikat pada ciri-ciri itu. Oleh itu, kajian ini akan menggunakan kaedah Kempson (1977) khususnya tentang makna kata kerja sebagai hubungan antara argumen-argumen dalam ayat teks sumber serta padanannya dalam teks sasaran. Argumen bermaksud frasa namaan dalam ayat.

Jika kaedah ini diaplikasikan dalam makna kata kerja bahasa Cina, penerapannya adalah seperti berikut:

bagi kata kerja 施 (memberi) dan kata kerja 受 (menerima), kita boleh menentukan maknanya sebagai hubungan angkubah-angkubah X, Y, Z dalam dua pernyataan yang saling melengkapi seperti berikut:

- a. 施 (memberi): [MENYEBABKAN] X ([MEMPEROLEH] YZ)
[MENYEBABKAN] X (- [MEMPEROLEH] XZ)

Notasi ini dapat dibaca sebagai makna kata kerja 施 (memberi) ialah *X menyebabkan Y memperoleh Z* dan *X menyebabkan X tidak memperoleh Z*.

- b. 受 (shou 'menerima'): [MENYEBABKAN] X [MEMPEROLEH] XY
[MEMYEBABKAN] X (- [MEMPEROLEH] ZY)

Notasi ini dapat dibaca sebagai makna kata kerja 受 (menerima) ialah *X menyebabkan X memperoleh Y* dan *X menyebabkan Z tidak memperoleh Y*.

Teori Chierchia dan McConnell (1990)

Chierchia & McConnell (1990) telah mengemukakan peranan tematik (*thematic roles*) dalam kajian semantik leksikal khususnya tentang makna kata kerja. Menurut Chierchia & McConnell (1990), peranan tematik ialah satu istilah yang selalu digunakan dalam perbincangan kontemporari tentang cara asas bagi individu yang terlibat atau berhubungan dalam sesuatu peristiwa atau keadaan yang digambarkan oleh sesuatu ayat biasa.

Peranan tematik ini melibatkan pihak-pihak seperti agen (*agent*), eksperienser (*experiencer*), penderita (*patient*), matlamat (*goal*) dan lain-lain. Agen ialah pihak yang melakukan sesuatu, eksperienser ialah pihak yang mempunyai sesuatu sikap atau mengalami peristiwa itu, penderita ialah pihak yang secara langsung terkena oleh tindakan agen, manakala matlamat ialah sasaran sesuatu agen. Hubungan pihak-pihak ini (yang juga dikenali sebagai argumen) dapat dijelaskan melalui contoh pernyataan-pernyataan lojik predikat seperti berikut:

- a. Lee menendang Kim.
- b. $\exists e[\text{menendang}(e) \wedge \text{AGEN}(e) = l \wedge \text{PENDERITA}(e) = k]$

Dalam (a), Lee (argumen AGEN), menendang (KATA KERJA) manakala Kim (argumen PENDERITA). (b) pula dapat dibaca sebagai terdapat satu peristiwa; iaitu wujud e , agen e , iaitu l (Lee) *menendang* penderita e , iaitu k (Kim). Maka, makna kata kerja menendang dapat dinyatakan sebagai hubungan dan interaksi yang terdapat antara argumen-argumen yang hadir: Lee sebagai agen dan Kim sebagai penderita dalam bentuk (c) berikut:

(c) $\text{menendang} = \lambda x \lambda y [\exists e[\text{menendang}(e) \wedge \text{AGEN}(e) = l \wedge \text{PENDERITA}(e) = k]]$
Simbol λ menunjukkan batasan hubungan antara x dengan y , manakala e =peristiwa, l =Lee dan k =Kim.

Untuk kajian ini, pengkaji akan menggabungkan formula analisis Kempson (1977) bersama dengan peranan tematik yang menunjukkan hubungan dan interaksi antara argumen-argumen yang dikemukakan oleh Chierchia dan McConnell-Ginet (1990). Kombinasi kedua-dua formula analisis ini disimpulkan sebagai pernyataan logik seperti berikut:

- a. 他说的一切，我都从报章上阅读过...! [Teks sumber] Glos:
Dia bercakap punya segala-gala, saya dari surat khabar atas baca sudah...!
- b. Segala-gala yang disebutnya sudah aku baca melalui siaran akhbar....
[Teks sasaran]

Notasi bagi makna kata kerja 说 (bercakap) adalah seperti berikut:

- a. 他说的一切，我都从报章上阅读过...!
- $$\left(\begin{array}{l} +k \\ k(x, y) \\ [\exists x, y; k(x(\text{AGEN}), y(\text{EKSPERIENSER})) \text{ tahu}] \end{array} \right)$$

Notasi di atas dapat dibaca sebagai 说 (bercakap) ialah kata kerja $[+k]$, argumen X 'bercakap' kepada Y ; dan ada argumen x dan argumen y , kata kerja k dilakukan oleh x (AGEN) sehingga menyebabkan y (EKSPERIENSER) tahu.

Oleh itu, menyebabkan (x, y) tahu = 说 (bercakap)

- (b) Segala-gala yang disebutnya sudah aku baca melalui siaran akhbar....
- $$\left(\begin{array}{l} +k \\ k(x, y) \\ [\exists x, y; k(x(\text{AGEN}), y(\text{EKSPERIENSER})) \text{ tahu}] \end{array} \right)$$

Notasi di atas dapat dibaca sebagai disebut ialah kata kerja $[+k]$, argumen X menyebut kepada Y ; dan ada argumen x dan argumen y , kata kerja k dilakukan oleh x (AGEN) sehingga menyebabkan y (EKSPERIENSER) tahu. Oleh itu, menyebabkan (x, y) tahu = sebut

Melalui kaedah analisis ini, terjemahan kata kerja 说 (bercakap) sebagai ‘sebut’ masing-masing mempunyai argumen AGEN dan argumen EKSPERIENSER yang mendukung fungsi yang serupa. Akan tetapi, komponen semantik bagi ‘sebut’ belum pasti serupa dengan komponen semantik 说 (bercakap). Oleh itu, analisis komponen makna yang diutarakan oleh Nida (1975) turut dimanfaatkan dalam kajian ini.

Teori Nida (1975)

Kempson (1977) menyebut bahawa perkataan tidak mempunyai makna tunggal tetapi lebih bersifat sekelompok komponen makna.

Dalam Nida (1975) disebut juga bahawa setiap kata sebenarnya mempunyai satu komponen makna; ertinya satu kata mempunyai beberapa makna seperti berikut:

- a. pemasukan logik: X secara logiknya termasuk Y jika seluruh komponen X juga merupakan komponen Y;
- b. ketidakmasukan logik: X secara logiknya tidak termasuk Y, dan sebaliknya, jika X mengandungi suatu komponen secara sistematikanya bertentangan dengan komponen Y;
- c. sinonim komponen: dua pernyataan itu adalah sinonim secara komponen jika kedua-duanya itu mempunyai pernyataan semantik yang sama.

Tentang komponen makna ini, Nida (1975) menjelaskan bahawa secara tradisinya, seseorang beranggapan tugas penterjemah cumalah mencari padanan kata kerja dalam bahasa penerima bagi kata dalam bahasa sumber. Walau bagaimanapun, pada hakikatnya, penterjemah sesebuah teks mestilah bukan saja membincangkan kata tetapi membincangkan juga set fitur komponen yang diwakili kata-kata itu. Oleh sebab setiap kata atau unit linguistik mungkin mempunyai sebilangan set komponen semantik yang berlainan (iaitu satu set komponen semantik bagi setiap makna), maka penterjemah mestilah menentukan set yang sepadan dengan kemungkinan yang terbesar bagi “saling kesesuaian”. Menurut beliau lagi, tanpa mempedulikan model linguistik yang digunakan oleh seseorang untuk menghuraikan fakta bahasa, peranan komponen semantik hampir secara sarwajagatnya diiktirafkan sebagai cara asas bagi sebarang analisis yang memuaskan bagi struktur semantik.

Oleh itu, dapatlah dikatakan bahawa kaedah analisis komponen makna merupakan satu kaedah yang dapat melengkapi kaedah Kempson (1977) dan Chierchia dan McConnell (1990) untuk meneliti ketepatan padanan kata kerja yang bersifat satu lawan banyak dalam kajian ini.

Nida (1975) menambah bahawa komponen makna dapat menentukan komponen bagi sesuatu makna kata dengan membandingkan sesuatu makna kata dengan makna kata lain yang berkemungkinan mengisi domain semantik yang sama atau domain semantik yang menular serta membincangkan setiap satu makna dengan membandingkan dengan makna yang berhubungan daripada kata-kata. Oleh itu, di samping memanfaatkan teori

Kempson (1977) dan Chierchia dan McConnell (1990), kajian ini akan mengaplikasikan analisis komponen makna Nida (1975).

Lihat kata kerja 说 (bercakap) dalam (a) dan terjemahannya dalam bahasa Melayu dalam (b) serta komponen maknanya:

a. 他说的一切，我都从报章上阅读过... !

Glos: Dia bercakap punya segala-gala, saya (kata tugas) dari surat khabar atas baca sudah...!

b. Segala-gala yang disebutnya sudah aku baca melalui siaran akhbar...!

说 (bercakap)

$\left(\begin{array}{l} + \text{mulut} \\ \pm \text{formal} \\ + \text{tenang} \end{array} \right)$

sebut

$\left(\begin{array}{l} + \text{mulut} \\ \pm \text{formal} \\ + \text{tenang} \end{array} \right)$

Komponen semantik bagi padanan kata kerja 'sebut' adalah sama dengan komponen semantik kata kerja 说 (bercakap), ditambah pula dengan analisis pernyataan logik sebelum ini yang menunjukkan 'sebut' dan kata kerja 说 (bercakap) mempunyai argumen-argumen yang sama, maka padanan 'sebut' dapat disimpulkan sebagai terjemahan tepat bagi kata kerja 说 (bercakap).

Terdapat banyak kata yang memperlihatkan pelbagai makna apabila konteks penggunaannya berubah. Oleh itu, analisis komponen makna mengikut konteks adalah penting. Menurut Nida (1975), komponen makna kata yang berasaskan konteks dapat dipilih berdasarkan (a) perkaitan budaya dan (b) jumlah konteks yang komponen itu hadir. Oleh sebab kajian ini akan mengkaji setiap ayat dalam bahasa sumber yang mengandungi kata kerja yang sama untuk melihat kepelbagaian padanannya bagi semua ayat terjemahannya dalam bahasa sasaran, maka cara analisis yang dikemukakan oleh Nida (1975) dalam soal makna konteks adalah lebih sesuai.

Klasifikasi Kata Kerja Li Kong Zhi (1998)

Menurut Li Kong Zhi (1998), kata kerja ialah kata yang menggambarkan tingkah laku, kelakuan, pembangunan dan perubahan manusia, objek atau hal. Kajian ini akan memanfaatkan klasifikasi kata kerja yang dikemukakan oleh Li (1998); iaitu penggolongan yang lebih berdasarkan semantik. Oleh sebab kajian ini bertujuan mengkaji ketepatan makna padanan kata kerja, maka pengklasifikasian kata kerja yang berdasarkan semantik dianggap lebih sesuai. Klasifikasi kata kerja bahasa Cina daripada Li (1998) berikut dimanfaatkan dalam kajian ini untuk memudahkan penganalisan data:

- kata kerja yang menerangkan perbuatan dan kelakuan;
- kata kerja yang menerangkan perkembangan dan perubahan;
- kata kerja yang menerangkan kewujudan, kemunculan, kehilangan;
- kata kerja yang menerangkan arahan;

- e. kata kerja yang menerangkan kemungkinan;
- f. kata kerja yang menerangkan kecenderungan;
- g. kata kerja yang menerangkan keputusan.

Beberapa Aspek Makna

Lyons (1977) menyatakan makna sebagai idea atau konsep yang boleh dipindahkan daripada fikiran penutur kepada fikiran pendengarnya. Proses ini akan menghasilkan satu bahasa atau satu bahasa yang lain. Kajian ini akan memanfaatkan definisi makna Lyons (1977). Makna denotasi dan makna konotasi yang dikemukakan oleh beliau akan dijadikan panduan kajian ini. Menurut beliau, makna denotasi ialah definisi yang didukung oleh sesuatu leksikal, manakala makna konotasi ialah makna sesuatu kata yang dipengaruhi oleh konteks kehadirannya.

Data

Data kajian dikutip secara manual daripada **Cerpen Pilihan Sastera Mahua III Dalam Hujan Renyai** (terjemahan bahasa Cina-bahasa Melayu) yang diselenggarakan oleh Lim Chuan Boon (2000). Jadual 1 menunjukkan taburan kata kerja mengikut pengkategorian. Kelihatan kata kerja kategori A iaitu kata kerja yang menerangkan perbuatan dan kelakuan paling dominan dengan mencatatkan 78.9%. Oleh itu, kajian ini akan menganalisis ketepatan makna dalam padanan kata kerja yang menerangkan perbuatan dan kelakuan. Kata kerja yang dipilih untuk dianalisis ialah kata kerja yang mempunyai minimum 6 padanan dalam kategori A. Itupun pengkaji tidak mengkaji kesemua kata kerja kategori A itu; sebaliknya hanya 10 kata kerja yang paling banyak padanan daripada data tersebut dipilih sebagai data kajian. Hal ini demikian kerana 10 kata kerja tersebut telahpun membabitkan 126 kata padanan dan 231 ayat sumber iaitu satu saiz yang mencukupi daripada segi kesignifikanan dan bilangan (Lampiran 1). Kesignifikanan di sini dimaksudkan contoh-contoh yang paling banyak mempengaruhi kata padanan. Disebabkan kekangan ruang dalam makalah ini, data yang dibincangkan tidak diberikan konteks kehadirannya. Untuk maklumat konteks kehadiran setiap kata kerja yang dianalisis, sila rujuk Goh Sang Seong (2003).

Jadual 1: Taburan padanan kata kerja

	Taburan Padanan Kata Kerja										
Kelas Kata Kerja	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 atau > 10	Jumlah (Peratusan)
A	858	150	49	17	13	5	2	0	0	7	1101 (78.9%)
B	83	22	3	6	5	0	0	0	0	2	121 (8.7%)
C	74	16	4	3	2	0	0	0	1	0	100 (7.2%)
D	2	1	2	1	0	0	0	0	0	2	8 (0.6%)
E	13	2	4	1	2	0	1	0	0	1	24 (1.7%)
F	20	6	2	2	4	2	0	0	1	1	38 (2.7%)
G	2	0	0	1	0	0	0	0	0	0	3 (0.2%)
Jumlah	1052	197	64	31	26	7	3	0	2	13	1395 (100%)

Petunjuk Kelas Kata Kerja:

- A. Kata kerja yang menerangkan perbuatan dan kelakuan
- B. Kata kerja yang menerangkan perkembangan dan perubahan
- C. Kata kerja yang menerangkan kewujudan, kemunculan, kehilangan
- D. Kata kerja yang menerangkan arahan
- E. Kata kerja yang menerangkan kemungkinan
- F. Kata kerja yang menerangkan kecenderungan
- G. Kata kerja yang menerangkan pemutusan

Dapatan Kajian

Kesemua 10 kata kerja yang dibincangkan dalam bahagian ini telah dianalisis makna semantiknya dengan menggunakan kaedah analisis semantik Kempson (1977), Chierchia & McConnell (1990) dan Nida (1975) yang telah diperincikan dalam bahagian Pengenalan. Daripada analisis semantik yang dilakukan, perbandingan makna antara kata kerja dalam bahasa Cina dengan padanannya dalam bahasa Melayu akan dijalankan untuk menentukan jenis terjemahan Newmark (1981) yang dihasilkan oleh penterjemah. Apabila fitur semantik yang didukung oleh padanan dalam bahasa sasaran adalah berlebihan, maka terjemahan yang dihasilkan dikatakan terjemahan berlebihan, manakala fitur semantik yang mendasari makna padanan bahasa sasaran adalah berkurangan, maka terjemahan yang dihasilkan dikatakan terjemahan berkurangan. Apabila jumlah fitur semantik pada kata kerja bahasa Cina serupa dengan jumlah fitur semantik pada padanan bahasa Melayu, maka terjemahan yang dihasilkan dikatakan terjemahan tepat. Terjemahan salah ialah padanan dalam bahasa Melayu yang fitur semantiknya amat berbeza dengan fitur semantik yang didukung oleh kata kerja dalam bahasa Cina. Terjemahan taksa pula ialah padanan dalam bahasa Melayu yang maknanya bersifat kabur.

Daripada 42 padanan kata kerja 说(berkata), sebanyak 27 padanan ialah terjemahan tepat, 2 padanan ialah terjemahan berkurangan, 7 padanan ialah terjemahan berlebihan dan 6 padanan ialah terjemahan salah. Melalui analisis ini, dapat dicatatkan bahawa terdapat

banyak padanan bagi kata kerja 说 (berkata). Jadual 2 menunjukkan padanan bagi kata kerja 说 (berkata) yang mengikut makna konkrit serta makna konteks penggunaannya:

Jadual 2: Padanan kata kerja 说 (berkata) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Mengeluarkan kata-kata	ujar, disebut, berkata, bercakap
2.	Mmenyampaikan maklumat	memberitahu
3.	Membaca sesuatu tulisan	membaca
4.	Merancang sesuatu	merancang
5.	Pengaruh kata-kata adverba/kata kerja lain yang wujud sebelumnya	bertambah, tegur, melengking, menyambung, ejek
6.	Yang berkata itu bukan manusia	menurut
7.	Mengisahkan sesuatu	menceritakan
8.	Menjawab/membalas kata-kata orang lain	sahut, sambut, menjawab, tingkah, balas
9.	Bertujuan memuji	puji
10.	Berkata di khalayak ramai	berpidato
11.	Berunsurkan paksaan	desak
12.	Berunsurkan pertanyaan	bertanya
13.	Bertujuan memujuk	memujuk
14.	Berunsurkan nasihat	berpesan
15.	Menyambung kata-kata sebelumnya	berterus
16.	Meminta keadilan dan pertolongan	mengadu
17.	Bertujuan mengarah	memberi arahan
18.	Memberi cadangan	usul
19.	Menambahkan sesuatu huraian	maksud
20.	Memastikan kata seseorang	tegas
21.	Berperasaan dukacita	mengeluh
22.	Bertujuan memanggil	menyeru
23.	Mengeluarkan kata-kata baik	berucap

Melalui pengamatan pengkaji, kecenderungan terjemahan berkurangan, terjemahan berlebihan dan terjemahan salah yang berlaku dalam kes padanan kata kerja 说 (berkata) turut disebabkan oleh usaha penterjemah yang mahu menghasilkan sebuah terjemahan yang berestetika. Hal ini demikian kerana kata kerja 说 (berkata) banyak digunakan dalam teks sumber. Sekiranya setiap kali kata kerja ini muncul dalam teks sumber dan dipadankan dengan padanan yang sama, maka nilai-nilai estetika teks sasaran akan tidak ada. Untuk meminimumkan berlakunya keadaan ini, maka penterjemah cuba sedaya upayanya untuk memadankan setiap kata kerja 说 (berkata) dalam teks sumber dengan seberapa banyak padanan terdekat yang ada dalam bahasa sasaran agar padanan bagi kata kerja 说 (berkata) dalam teks sasaran tidak berulang atau setidaknya tidaknya meminimumkan kekerapan penggunaan padanan yang sama.

Seterusnya, daripada 13 padanan kata kerja 看 (tengok), 10 padanan ialah terjemahan tepat, 1 padanan berlebihan dan 2 padanan ialah terjemahan salah. Melalui analisis yang

dijalankan, ternyata ada berbagai-bagai padanan bagi kata kerja 看 (tengok). Jadual 3 berikut menunjukkan padanan bagi kata kerja 看(tengok) yang mengikut makna konkrit serta makna konteks penggunaannya:

Jadual 3: Padanan kata kerja 看 (tengok) mengikut makna konkrit, makna konteks penggunaan dan makna kata-kata yang berdampingan

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Memerhati dengan teliti	merenung
2.	Menggunakan mata untuk memerhatikan sesuatu	melihat, nampak, tengok, memandang
3.	Menyaksikan tayangan televisyen	menonton
4.	Dipengaruhi oleh makna kata adverba sebelum	membiarkan (眼巴巴 peluk tubuh)
5.	Dilihatnya sendiri	disaksikan
6.	Menemui doktor untuk mendapatkan rawatan	berjumpa
7.	Sedar akan sesuatu keadaan	menyedari
8.	Mengutamakan emik bahasa sasaran	padanan kosong

Bagi kata kerja 打 (pukul), kajian menunjukkan bahawa daripada 13 padanan yang dianalisis, sebanyak 7 padanan ialah terjemahan tepat, 1 padanan ialah terjemahan berkurangan, 2 padanan ialah terjemahan berlebihan dan 3 padanan ialah terjemahan salah. Dengan itu, terbukti bahawa pola padanan bagi kata kerja 打 (pukul) bersifat satu lawan banyak. Jadual 4 menunjukkan padanan bagi kata kerja 打(pukul) yang mengikut makna konkrit dan makna konteks.

Jadual 4: Padanan kata kerja 打 (pukul) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Berserta dengan kata 工(kerja)	bekerja
2.	Perbuatan menggunakan mesin taip	menaip
3.	Berkaitan dengan perbuatan berlawan dengan musuh dalam peperangan	bertempur
4.	Berkaitan dengan perbuatan mencucuk	dipajak
5.	Menggunakan sesuatu alat untuk mencederakan seseorang	dipukul
6.	Berkaitan dengan minda	difikirkan
7.	Menggunakan senjata api	menembak
8.	Berkaitan dengan panggilan telefon	membuat, menelefon
9.	Berserta dengan kata 瞌睡(kantuk)	mengantuk
10.	Menjaga emik bahasa sasaran	padanan kosong

Daripada analisis pada 12 padanan kata kerja 走 (berjalan), sebanyak 10 padanan ialah terjemahan tepat, 1 padanan ialah terjemahan berlebihan dan 1 padanan ialah terjemahan salah. Berdasarkan analisis ini maka dapat disimpulkan bahawa terdapat banyak padanan bagi kata kerja 走 (berjalan) dalam bahasa Melayu. Jadual 5 menunjukkan padanan bagi kata kerja 走 (zou‘berjalan’) yang mengikut makna konkrit serta makna konteks:

Jadual 5: Padanan kata kerja 走 (berjalan) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Menunjukkan pergerakan kaki	berjalan
2.	Meninggalkan sesuatu tempat	pergi, beredar
3.	Menghala ke sesuatu arah	menuju, menghala
4.	Melalui sesuatu kawasan	direntasi, melalui
5.	Mengharungi cabaran dan dugaan	tempuhi
6.	Melaksanakan sesuatu polisi	mengamalkan
7.	Melangkah ke depan	maju
8.	Menunjukkan tiba di sesuatu perhentian	sampai

Lihat pula 11 padanan kata kerja 做 (membuat) yang dikaji, sebanyak 6 padanan dikenal pasti sebagai terjemahan tepat, manakala 2 padanan ialah terjemahan berlebihan dan bakinya sebanyak 3 padanan ialah terjemahan salah. Padanan bagi kata kerja 做 (membuat) yang mengikut makna konkrit dan makna konteks tertera dalam Jadual 6.

Jadual 6: Padanan kata kerja 做 (membuat) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Membikin	membuat
2.	Memohon sesuatu	memohon
3.	Berkaitan dengan kerja atau tugas	membuat, kerjakan, ber-(diikuti oleh kata nama kerja selepasnya), menjadi, dilakukan
4.	Pengaruh kata adverbial yang hadir selepasnya	menyiapkan [kata adverbial 完(habis)]
5.	Berkaitan dengan pembunuhan	membunuh

Begitu juga keadaannya apabila 8 padanan kata kerja 拿 (ambil) dianalisis. Sebanyak 6 padanan berjaya dikesan sebagai terjemahan tepat, 1 padanan ialah terjemahan berkurangan dan 1 padanan lagi dikategorikan sebagai terjemahan berlebihan. Keadaan ini jelas menunjukkan bahawa terdapat banyak padanan bahasa Melayu bagi kata kerja 拿 (ambil). Jadual 7 menunjukkan padanan bagi kata kerja 拿 (ambil) yang mengikut makna konkrit dan makna konteks penggunaannya.

Jadual 7: Padanan kata kerja kata kerja 拿 (ambil) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Memaut sesuatu pada tangan	mengambil
2.	Memperolehi sesuatu	mendapat, memperoleh
3.	Mengemukakan sesuatu	menunjukkan
4.	Memberi sesuatu kepada seseorang	menghulurkan
5.	Mengangkat sesuatu sambil bergerak dari suatu tempat ke suatu tempat yang lain	membawa
6.	Mengekalkan emik bahasa sasaran	padanan kosong

Selanjutnya, daripada 8 padanan kata kerja 用 (menggunakan) yang dianalisis, didapati sebanyak 2 padanan ialah terjemahan tepat, 5 padanan ialah terjemahan salah dan 1 padanan ialah terjemahan taksa. Dengan itu, dapat dinyatakan bahawa padanan bagi kata kerja 用 (menggunakan) adalah pelbagai. Jadual 8 memaparkan padanan bagi kata kerja 用 (menggunakan) yang mengikut makna konkrit dan makna konteks penggunaannya.

Jadual 8: Padanan kata kerja 用 (menggunakan) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Memperlakukan sesuatu untuk tujuan kepentingan	menggunakan
2.	Menunjukkan sesuatu itu masih sah digunakan	laku

Melalui analisis pada 7 padanan kata kerja 开 (membuka), jumlah padanan bersifat terjemahan tepat ialah 4, manakala bakinya, 3 padanan merupakan terjemahan salah. Ternyata pola padanan bagi kata kerja 开 (buka) ialah satu lawan banyak. Jadual 9 menunjukkan padanan bagi kata kerja 开 (buka).

Jadual 9: Padanan kata kerja 开 (buka) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Menghidupkan suis sesuatu alat	memasang
2.	Menjadikan sesuatu itu tidak tertutup	membuka
3.	Menggerakkan kenderaan dari suatu tempat ke tempat yang lain	memandu
4.	Menulis sesuatu dokumen	menulis
5.	Mengenakan bayaran ke atas sesuatu perkhidmatan yang diberi	mengenakan
6.	Membuat lubang pada sesuatu	ditebuk

Daripada 6 padanan kata kerja 问 (bertanya), terdapat 3 padanan ialah terjemahan tepat, 1 padanan ialah terjemahan berkurangan dan 2 padanan ialah terjemahan salah. Jadual 10 menunjukkan padanan bagi kata kerja 问 (bertanya) yang mengikut makna konkrit dan makna konteks penggunaannya.

Jadual 10: Padanan kata kerja 问 (bertanya) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Mengemukakan soalan dan mengharapkan jawapan atau penjelasan	menanyakan, menyoal, meminta penjelasan
2.	Berunsurkan sindiran dan bantahan	tingkah

Daripada 6 padanan kata kerja 告诉 (memberitahu), yang dikenal pasti sebagai terjemahan tepat dan terjemahan salah masing-masing ialah 4 padanan dan 2 padanan. Melalui analisis ini, dapat dikatakan bahawa terdapat banyak padanan bagi kata kerja 告诉 (memberitahu). Jadual 11 menunjukkan padanan bagi kata kerja 告诉 (memberitahu).

Jadual 11: Padanan kata kerja 告诉 (memberitahu) mengikut makna konkrit dan makna konteks

Bil	Kriteria	Padanan
1.	Menyampaikan maklumat	memberitahu, maklumkan, katakan
2.	Sedar akan sesuatu	menyedari

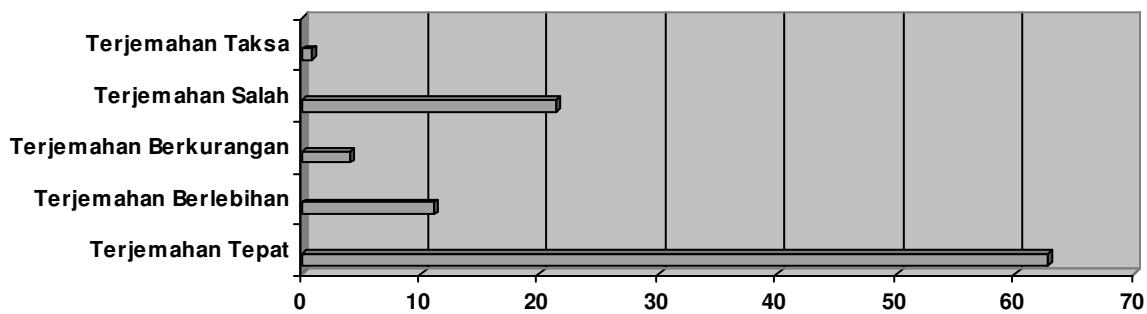
Kesimpulan

Analisis yang dijalankan pada 126 padanan daripada 10 kata kerja kategori A; iaitu kata kerja yang menerangkan perbuatan dan kelakuan yang mempunyai minimum 6 padanan, yang diterjemahkan daripada bahasa Cina kepada bahasa Melayu telah menunjukkan

bahawa terdapat pelbagai jenis terjemahan dalam penterjemahan kata kerja daripada bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu. Keadaan ini dapat ditunjukkan melalui Jadual 12 dan Rajah 1 yang masing-masing memaparkan jenis terjemahan serta taburan jenis terjemahan kata kerja bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu. Jadual 12 dan Rajah 1 memaparkan sebanyak 79 atau 63% padanan kata kerja ialah terjemahan tepat, 5 atau 4% padanan kata kerja ialah terjemahan berkurangan, 14 atau 11% padanan kata kerja ialah terjemahan berlebihan, 27 atau 21% padanan kata kerja ialah terjemahan salah dan bakinya sebanyak 1 atau 1 % padanan kata kerja ialah terjemahan taksa. Kata kerja bahasa Cina mengalami beberapa jenis padanan dalam bahasa Melayu, iaitu terjemahan tepat, terjemahan berlebihan, terjemahan berkurangan, terjemahan salah dan terjemahan taksa. Lazimnya, kata kerja yang mempunyai makna konkrit dapat diterjemahkan kepada padanan tepat kerana makna kata kerja berkenaan dapat dikesan dengan mudah daripada kamus.

Jadual 12: Jenis terjemahan kata kerja yang menerangkan perbuatan dan kelakuan dalam bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu

No	Kata Kerja	Terj. Tepat	Terj. Bkurangan	Terj. Blebihan	Terj. Salah	Terj. Taksa	Jumlah
1.	说 (berkata)	27	2	7	6	0	42
2.	看 (tengok)	10	0	1	2	0	13
3.	打 (pukul)	7	1	2	3	0	13
4.	走 (berjalan)	10	0	1	1	0	12
5.	做 (membuat)	6	0	2	3	0	11
6.	拿 (ambil)	6	1	1	0	0	8
7.	用 (menggunakan)	2	0	0	5	1	8
8.	开 (membuka)	4	0	0	3	0	7
9.	问 (bertanya)	3	1	0	2	0	6
10.	告诉 (memberitahu)	4	0	0	2	0	6
	Jumlah	79	5	14	27	1	126

Rajah 1: Taburan jenis terjemahan kata kerja bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu

Keadaan ini menunjukkan bahawa masalah pemilihan padanan dalam penterjemahan kata kerja bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu yang mempunyai padanan satu lawan banyak sebenarnya tidak begitu ketara. Selain itu, masalah terjemahan taksa hampir tidak wujud dalam penterjemahan kata kerja bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu yang mempunyai padanan satu lawan banyak.

Analisis yang dijalankan ini turut menunjukkan beberapa ciri umum dalam pemadanan kata kerja bahasa Cina-bahasa Melayu berikut:

- a. Terdapat persamaan konsep antara kata kerja dalam bahasa Cina dengan beberapa kata kerja dalam bahasa Melayu yang menyebabkan wujudnya terjemahan padanan satu lawan banyak. Usaha untuk mendapatkan padanan kata kerja daripada timbunan kata kerja dalam bahasa Melayu yang paling sejadi maknanya dengan sesuatu kata kerja dalam bahasa Cina telah membawa pada terjemahan berkurangan dan terjemahan berlebihan.
- b. Terjemahan kata kerja dalam bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu perlu merujuk pada makna konteks teks sumber. Makna kata kerja bahasa Cina banyak dipengaruhi oleh konteks ayat kehadirannya sehingga menyebabkan keadaan hiponim berlaku dengan ketara dalam sesuatu kata kerja bahasa Cina. Salah tafsir dan ketidakprihatinan penterjemah terhadap keadaan ini akan menyebabkan berlakunya terjemahan salah dan terjemahan taksa.
- c. Terjemahan kata kerja dalam bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu dipengaruhi oleh kata-kata yang berdampingan dengannya seperti kata adverba dan kata nama yang hadir sebelumnya atau selepasnya. Keadaan ini menyebabkan terjemahan berlebihan berlaku kerana kandungan fitur makna sesuatu padanan kata kerja dalam teks sasaran mengandungi fitur makna kata-kata yang hadir bersama dengan kata kerja dalam teks sumber.
- d. Perbezaan rumus tatabahasa serta penstrukturan ayat antara bahasa Cina dengan bahasa Melayu menyebabkan terjemahan kosong berlaku dalam

penterjemahan kata kerja dalam bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu. Terjemahan kosong ini berlaku juga kerana keutamaan yang diberikan oleh penterjemah untuk menjaga emik bahasa sasaran.

- e. Terjemahan yang mementingkan unsur estetika dalam teks sasaran lebih cenderung pada terjemahan berlebihan dan terjemahan salah. Hal ini demikian kerana pilihan padanan sedemikian selalunya bersifat bebas daripada makna asal kata kerja dalam teks sumber.
- f. Sesetengah kata kerja dalam bahasa Cina terpaksa diterjemahkan menjadi terjemahan berlebihan dalam bahasa Melayu kerana tidak ada padanan yang tepat dengan kata kerja tersebut. Keadaan ini berlaku kerana perbezaan cara penyampian sesuatu idea dan reaksi antara masyarakat pengguna bahasa Cina dengan masyarakat pengguna bahasa Melayu.
- g. Jenis kata kerja yang bersifat konkrit dan hanya mempunyai makna denotasi lazimnya lebih cenderung diterjemahkan dengan tepat. Kata kerja yang mempunyai unsur emosi dan perasaan lebih cenderung diterjemahkan menjadi terjemahan berkurangan, terjemahan berlebihan dan terjemahan salah.
- h. Kata kerja yang lebih kerap digunakan dalam sesuatu teks sumber lebih cenderung diterjemahkan menjadi terjemahan berlebihan, terjemahan berkurangan dan terjemahan salah. Hal ini demikian kerana jenis kata kerja ini lazimnya cuba diterjemahkan menjadi padanan yang berbeza-beza dalam teks sasaran tanpa meneliti ketepatan makna semantik padanan tersebut dengan kata kerja asalnya dalam teks sumber.
- i. Salah tafsir makna kata asal oleh penterjemah terhadap kata kerja konkrit menyebabkan berlakunya terjemahan salah.
- j. Kata kerja yang berbeza konsepnya antara bahasa sumber dan bahasa sasaran lebih kerap diterjemahkan menjadi terjemahan tepat. Hal ini demikian kerana perbezaan konsep bagi sesuatu kata antara bahasa sumber dan bahasa sasaran dapat dihayati dengan baik oleh penterjemah sehingga tercarinya padanan yang sama fungsi dengan kata kerja dalam teks sumber.

Secara kesimpulannya, padanan satu lawan banyak yang wujud dalam penterjemahan kata kerja bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu sesungguhnya memperlihatkan kekayaan kosa kata bahasa Melayu (sekurang-kurangnya dalam menangani penterjemahan 10 kata kerja bahasa Cina yang dianalisis dalam kajian ini) dalam menangani sesuatu terjemahan kata kerja bahasa Cina. Keadaan ini sememangnya banyak menyumbang pada dunia penterjemahan kata kerja bahasa Cina ke dalam bahasa Melayu dengan mempelbagaikan pilihan padanan kata kerja.

Teori semantik Kempson (1977), Chierchia & McConnell (1990) dan Nida (1975) turut berjaya diaplikasikan dalam menentukan ketepatan padanan kata kerja yang dianalisis. Kaedah analisis semantik ini kelihatan mampu menunjukkan makna yang didukung oleh setiap kata kerja daripada bahasa sumber dan bahasa sasaran yang dianalisis dengan memaparkan hubungan argumen dengan kata kerja serta fitur-fitur semantik yang mendasari makna setiap argumen yang mempengaruhi makna kata kerja berkenaan.

Daripada situ, perbandingan makna berjaya dilakukan untuk menentukan jenis terjemahan yang dihasilkan oleh penterjemah dan seterusnya ketepatan makna padanan kata kerja dapat dikenal pasti. Oleh itu, penggunaan kaedah analisis semantik dalam analisis terjemahan semantik adalah sesuai. Pengklasifikasian kata kerja yang berdasarkan semantik oleh Li (1998) dan penjenisan terjemahan oleh Newmark (1981) serta definisi makna oleh Lyons (1977) turut berjaya dimanfaatkan untuk menangani data kajian ini.

Rujukan

- Catford, J. C. (1965). *A linguistic theory of translation*. London: Oxford University Press.
- Chierchia, G., & Mc Connel G. S. (1990). *An introduction to semantics*. Massachusetts : The MIT Press.
- Goh Sang Seong (2003). *Penterjemahan Bahasa Mandarin kepada bahasa Melayu: Kajian padanan kata kerja dalam cerpen pilihan sastera Mahua III: Dalam Hujan Renyai*. Tesis Sarjana Sastera. Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan, Universiti Sains Malaysia.
- Goh Sang Seong & Mashudi Kader. (2003). Satu analisis strategi penterjemahan kata kerja dan implikasinya terhadap latihan penterjemah. Dalam Abdullah Hassan (ed), *Terjemahan dalam bidang pendidikan*, hlm.78-87. Tanjong Malim: Universiti Pendidikan Sultan Idris.
- Indrani Pillay. (2000). *Kepadanan kata kerja dalam penterjemahan: satu kajian kes teks The Great Gatsby dan Semantic theory*. Tesis Sarjana Sastera Tanpa Diterbitkan. Pulau Pinang: Universiti Sains Malaysia.
- Kempson, R. M. (1977). *Semantic theory*. London: Cambridge University Press.
- Larson, M. L. (1984). *Meaning-Based Translation: A Guide to cross-language equivalence*. London: University Press of America.
- Li Gong Zhi. (1998). *Xian Dai Han Yu*. Beijing: Hua Wen Chu Ban Se.
- Lim Chuan Boon. (Penyelenggara) (2000). *Cerpen pilihan sastera Mahua III dalam hujan renyai*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Low Bee Eng (1991). *Kepadanan kata nama dan kata tugas dalam penterjemahan: Satu kajian kes teks The Good Earth dan The Old Man and The Sea*. Tesis Sarjana Sastera Tanpa Diterbitkan. Pulau Pinang: Universiti Sains Malaysia.
- Lyons, J. (1977). *Semantics*. Great Britain: Cambridge University Press.

- Mashudi Kader. (1994). Peristilahan undang-undang. dalam Nik Safiah Karim dan Faiza Tamby Chik, *Bahasa dan Undang-undang*, hlm. 81-91. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mashudi Kader. (1997). Some problems in the general vocabulary and legal terminology in the translation of the Law of Contract. Kertas Kerja dalam ATA Conference. San Francisco.
- Newmark, P. (1981). *Approaches to translation*. London: Ergamon Press Ltd.
- Nida, A. E. (1964). *Towards a science of translating*. Leiden: Brill.
- Nida, A. E. (1975). *Componential analysis of meaning*. Netherlands: Mouton Publishers.
- Nor Hashimah Jalaluddin et al. (2010). Peluasan makna imbuhan *ber-*: analisis semantik kognitif. *Gema Online™ Journal of Language Studies*. 10(1), hlm. 103-123.
- Ye Zi Nan. (2000). *Ying Han Fan Yi Li Lun Yu Shi Jian*. Taipei: Shu Ling Chu Ban You Xian Gong Shi.

Lampiran 1

Bil	Sebutan	Kata asal	Padanan	Bil. Padanan	Bil. Ayat
1.	<i>Shuo</i>	说	kata[berkata, mengatakan](20), membacakan(1), cakap[bercakap](3), ujar(2), menceritakan[bercerita](4), sahut[menyahut](2), ucap[mengucap](2), menjawab[jawab](3), berpidato(1), desak(1), beritahu[diberitahu, memberitahu](10), sambut(1), menyoal(1), pujuk(1), berpesan(1), meneruskan(1), mengadu(1), balas(2), usul(1), tingkah(1), tegas(1), mengeluh(1), menyatakan(1), disebut(1), bersuara[menyuarakan](3), kira(1), sela(1), tambah[menambah](2), melengking(1), mengejek(1), tegur(1), menurut(1), terang(1), menyambung(1), meminta(1), menasihati(1), berbual(1), menghiburkan (1), menyampuk(1), merancang(1), menurut(1), puji(1)	42	83
2.	<i>Kan</i>	看	merenung[merenungi](2), lihat[melihat, kelihatan, terlihat](7), tengok(2), nampak[ternampak](7), memandang(5), menonton(1), disaksikan(1), berjumpa(1), membiarkan(1), dapat(1), dibuktikan(1), menyedari(1), padanan kosong(2)	13	32
3.	<i>Da</i>	打	menaip(1), dipacak(1), dipukul(1), mendapat(1), membuat(1), menembak(1), diburu(1), mencuba(1), mengantuk(2), bertempur(1), bekerja (1), bergelodak(1), padanan kosong(3)	13	16
4.	<i>Zou</i>	走	berjalan[perjalanan](5), menuju(4), sampai(1), maju(1), meniti(1), direntasi(1), tempuhi(1), melalui(1), pergi(3), merintis(1), menghala(1), beredar(1)	12	21
5.	<i>Zuo</i>	做	menbuat[dibuat](3), memohon(3), kerjakan[bekerja](3), dibunuh(1), menjadi[dijadikan](2), dilakukan(1), menyiapkan(1), mendapat(1), memiliki(2), mencari(1), berniaga(2)	11	20
6.	<i>Na</i>	拿	ambil[mengambil](2), mendapat(1), memperoleh(1), membawa(1), menghulurkan(1), memiliki(1), mengambil dan menyembunyikan(1), padanan kosong(1)	8	9
7.	<i>Yong</i>	用	menggunakan[digunakan](2), berbekalkan(1), dinanti-nantikan(1), mengambil(1), pergi(1), dengan(2), laku(1), padanan kosong(4)	8	13
8.	<i>kai</i>	开	buka [membuka, dibuka](6), memasang[dipasang](2), menuliskan(1), menetapkan(1), ditebuk(1), memecut(1), padanan kosong(1)	7	13
9.	<i>wen</i>	问	tanya[bertanya, bertanyakan, menanyakan](8), menyoal[disoal](3), meminta penjelasan(1), tingkah(1), tegur(1), berunding(1)	6	15
10.	<i>gao shu</i>	告诉	beritahu[memberitahu](4), katakan(1), maklumkan(1), mengingatkan(1), menerangkan(1), menyedari(1)	6	9
			Jumlah	126	231

Penulis

Goh Sang Seong (PhD) adalah seorang pensyarah kanan di Bahagian Bahasa Malaysia, Terjemahan dan Interpretasi, Pusat Pengajian Ilmu Kemanusiaan, Universiti Sains Malaysia. Beliau mengajarkan kursus-kursus bawah program Pengajian Penterjemahan. Bidang penyelidikan beliau termasuklah Pengajian Penterjemahan, Bahasa dan Budaya dalam Penterjemahan serta Terjemahan Bahasa Cina-Bahasa Melayu.